

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000731

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-03-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №199 від 16.05.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горбацьо Іван Іванович

2. Ivan I. Horbatso

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Середня освіта (трудове навчання та технології)

Дата захисту: 17-04-2025

Спеціальність за освітою: Електричні машини

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7925

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35

Тема дисертації:

1. Підготовка вчителя технологій до туристичного супроводу в умовах інноваційного освітнього кластера
2. Technology teacher training for tourist support in the conditions of an innovative educational cluster

Реферат:

1. Актуальність дослідження. Під час повоєнної відбудови для зміцнення позитивного іміджу України на міжнародній арені та забезпечення високого рівня обслуговування як вітчизняних, так і іноземних туристів, необхідно формувати нове покоління кваліфікованих кадрів у сфері туризму. Ключовим чинником для розвитку вітчизняної туристичної та освітньої галузі є формування ефективної системи підготовки таких фахівців. Підготовка кадрів для туристичного супроводу, зокрема з числа педагогічних працівників, є багатоаспектним і складним процесом, що вимагає як глибокого теоретичного осмислення, так і практичної перевірки. В Україні фахівці туристичного супроводу загалом є вузькими спеціалістами: спортсмени мало компетентні у краєзнавстві та культурній спадщині регіонів, а екскурсоводи, які в переважній більшості працюють у містах або на обслуговуванні туристичних об'єктів, часто не здатні супроводжувати туристів в горах при подоланні перешкод, орієнтуванні на місцевості, акліматизації тощо. На жаль, відсутні

систематичні курси підвищення кваліфікації кадрів туристичного супроводу (екскурсоводів, гідів-перекладачів, інструкторів, гірських провідників та ін.), які обслуговують наявні туристичні маршрути та популяризують нові (піші, водні, велосипедні тощо). Аналіз історичного досвіду та сучасної ролі освітян в організації туристичних мандрівок дозволяє дійти висновку, що на сучасному етапі готовність педагогів до туристичного супроводу мандрівок є невисокою. Водночас, компетентність з туристичного супроводу повинна стати невід'ємною складовою професійної підготовки майбутніх педагогів як засіб формування світоглядних цінностей учнів, знань української історії і традицій, збереження довкілля тощо. Однак, програми підготовки педагогів не включають курсів з планування чи проведення туристичних мандрівок та екскурсій. Проблема підготовки вчителя технологій до туристичного супроводу в умовах інноваційного освітнього кластера має важливе соціальне та економічне значення, відображена у Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про інноваційну діяльність», «Про туризм» тощо. Дослідженню теоретичних основ та особливостей практики підготовки вчителя технологій до туристичного супроводу в умовах інноваційного освітнього кластера присвячені наукові публікації вітчизняних і зарубіжних дослідників. Виокремлено такі основні напрями досліджень: формування особистісних якостей учнів і студентів (Т. Вайда, В. Лопатинська, С. Оришко, А. Панчук, Т. Троценко, О. Фастовець), розвиток пізнавальних інтересів і навичок (Г. Гуменюк, Ю. Кан Дмитрук, А. Самолюк) професійна підготовка майбутніх фахівців з туризму (А. Конох, В. Федорченко), здоров'я та фізичний розвиток (О. Антонов, Т. Кравченко), важливість розвитку педагогічних навичок у вчителів для ефективної організації туристичних заходів (Л. Устименко, Н. Ясінська). Однак, поряд із цими важливими наробками, проблема підготовки вчителя технологій до туристичного супроводу в умовах інноваційного освітнього кластера потребує додаткового дослідження. Оволодіння на професійному рівні основами туристичного супроводу дозволяє вчителю технологій не лише суттєво поглибити та зробити цікавішим викладання свого предмету, а й суттєво підвищити рівень виховної роботи зі здобувачами. Результати аналізу наукових праць і практики підготовки вчителя технологій до туристичного супроводу в умовах інноваційного освітнього кластера уможливають виокремлення низки суперечностей, розв'язання яких сприятиме її удосконаленню, а саме: між потребою у підготовці вчителя технологій до туристичного супроводу та необхідністю удосконалення такої підготовки у системі післядипломної та неформальної освіти в умовах інноваційного освітнього кластера; між потребою у забезпеченні учнів повноцінним розвитком засобами оздоровчого та краєзнавчого туризму та недостатнім рівнем готовності вчителів до такого виду діяльності; між необхідністю підвищення рівня підготовки вчителя технологій до туристичного супроводу та потребою у розробленні відповідних комплексних програм та методик в умовах інноваційного освітнього кластера. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних основ та експериментальна перевірка педагогічних умов підготовки вчителя технологій до туристичного супроводу в умовах інноваційного освітнього кластера.

2. Relevance of research. Recently, tourism in Ukraine has become a massive socio-economic phenomenon. Its rapid development is facilitated by expanding political, economic, scientific, and cultural ties between Ukraine and other states. A wide tourism industry network has been created, and enterprises specializing in tourism are being developed. Specialists are working to promote the tourism brand of Ukraine in the world, develop domestic tourism, and improve the quality and competitiveness of the national tourism product. In Ukraine, the category of tourism support specialists is generally narrow – this is because athletes are poorly competent in local history and cultural heritage of regions, and tour guides, who in the vast majority work in cities or the service of tourist facilities, are often unable to accompany tourists in the mountains when overcoming obstacles, orienting themselves in the terrain, acclimatization, etc. Unfortunately, there are no systematic advanced training courses for tourist support personnel (tour guides, interpreters, instructors, mountain guides etc.) who service existing tourist routes and promote new ones (hiking, water, cycling once, etc.). An analysis of historical experience and the current role of educators in organizing tourist trips allows us to conclude that at the current stage, the readiness of teachers to provide tourist support is low. At the same time, competence in tourist support should become an integral part of the professional training of future teachers as a means of forming students' worldview values,

knowledge of Ukrainian history and traditions, environmental preservation, etc. However, teacher training programs do not include courses on planning or conducting tourist trips and excursions. The problem of technology teacher training for tourist support in the conditions of an innovative educational cluster has important social and economic significance, reflected in the Laws of Ukraine “On Education”, “On Higher Education”, “On Complete General Secondary Education”, “On Extracurricular Education”, “On Innovative Activity”, “On Tourism” etc. Domestic and foreign researchers devote their scientific publications to the study of the theoretical foundations and practical features of technology teacher training for tourist support in the conditions of an innovative educational cluster of education. The following main areas of research have been identified: the formation of personal qualities of pupils and students (T. Vaida, V. Lopatynska, S. Oryshko, A. Panchuk, T. Trotsenko, O. Fastovets), the development of cognitive interests and skills (G. Gumenyuk, Yu. Kan Dmytruk, A. Samolyuk), professional training of future tourism specialists (A. Konokh, V. Fedorchenko), health and physical development (O. Antonov, T. Kravchenko), the importance of developing pedagogical skills in teachers for the effective organization of tourist events (L. Ustimenko, N. Yasinska). However, along with these important developments the problem of technology teacher training for tourist support in the conditions of an innovative educational cluster requires additional research. Mastering the basics of tourist support at a professional level allows a technology teacher not only to significantly deepen and make teaching their subject more interesting but also to greatly increase the level of educational work with students. The scientific works analysis and the practice of the technology teacher training for tourist support in the conditions of an innovative educational cluster would make it possible to identify several contradictions. Their resolution will contribute to its improvement. To name some of the contradictions – one between the need to train a technology teacher for tourist support and the need to improve such training in the system of postgraduate and non-formal education in the conditions of an innovative educational cluster; between the need to provide students with full development through both health and local history tourism and the insufficient level of readiness of teachers for this type of activity; between the need to increase the level of technology teacher training for tourist support and the need to develop appropriate comprehensive programs and methods in the conditions of an innovative educational cluster. The purpose of the study is to substantiate the theoretical foundations and experimentally verify the pedagogical conditions for implementing the model of technology teacher training for tourist support in the conditions of an innovative educational cluster.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Горбацьо І.І. Роль освітян в організації туристичних мандрівок: історичний досвід і сучасність. Інноваційна педагогіка. Вип.71. Том 1. Одеса, 2024. С. 110-113. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2024/71/part_1/23.pdf
- 2. Горбацьо І.І. Концептуальні засади підготовки фахівців туристичного супроводу в умовах інноваційного освітнього кластеру. Перспективи та інновації науки. Вип №7(41)2024. Київ, 2024. С. 176-186. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/13148/13210>
- 3. Горбацьо І.І. Підготовка майбутніх педагогів до туристичного супроводу шкільних екскурсій. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип.75. Том 1, Дрогобич, 2024. С. 271-276. URL: http://www.apnh-journal.in.ua/archive/75_2024/part_1/43.pdf

- 4. Горбацьо І.І. Екологічні та культурологічні аспекти підготовки вчителів технологій до туристичного супроводу. Перспективи та інновації науки. Вип №11(45)2024. Київ, 2024. С. 261-272. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/16625/16697>
- 5. Горбацьо І.І. Методологічні підходи підготовки вчителів технологій до туристичного супроводу. Інноваційна педагогіка. Вип.77. Одеса, 2024. С. 47-51. URL: <http://innovpedagogy.od.ua/archives/2024/77/10.pdf>
- 6. Горбацьо І.І. Організаційно-педагогічні умови підготовки фахівців туристичного супроводу у навчальних закладах України. Сучасні тенденції розвитку освіти й науки: проблеми та перспективи : Збірник наукових праць. Вип. 1. Львів – Кельце, 2017. С. 114-116. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/37432/Zbirnyk-LNNCPO-2017-1.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- 7. Горбацьо І.І. Регіональний професійно-освітній кластер – організаційна передумова вирішення проблеми якісної підготовки спеціалістів з туризму. Сучасні тенденції розвитку освіти й науки: проблеми та перспективи : Збірник наукових праць. Вип. 3. Київ - Львів - Бережани - Гомель, 2018. С. 223-225. URL: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/37342/Tytul_Zmist_LNNCPO-3.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- 8. Горбацьо І.І. Теоретико-методичні засади професійної підготовки рятувальників волонтерів в умовах асоціативного об'єднання. Сучасні тенденції розвитку освіти й науки: проблеми та перспективи : Збірник наукових праць. Вип. 12. Київ - Львів - Бережани - Ломжа, 2023. С. 87-91. URL: <https://npucenter.lviv.ua/wp-content/uploads/2023/05/LNNCPO-Zbirnyk-12.pdf>
- 9. Horbatsio I. Cooperation of mountain rescue services on the Ukrainian-Polish border for solving common security problems. Capitalization of the effects of projects implemented on the Polish-Ukrainian border in the EU financial perspective 2014-2020 . Papers of the International Conference. Lutsk, 2024. С. 116-127. URL: <https://pbu2020.eu/en/librarynews/105#book/>
- 10. Вархолик Г., Горбацьо І. Екологічне виховання майбутніх фахівців туристичного супроводу у вищих навчальних закладах. Сучасні виклики професійної освіти: монографія. Львів: СПОЛОМ, 2018. С. 78-94. URL: <https://www.scribd.com/document/812611615/%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8-%D0%9C%D0%BD%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F-2018>
- 11. Блистів Т.В., Горбацьо І.І., Нужний О.В. Теорія та практика туристичних походів: навч. посібник. Львів: Українські технології, 2006. 132 с. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/3149>
- 12. Волошинський О.О., Горбацьо І.І., Мацелюх А.В., Сварник М.І. Теорія і практика організації активного відпочинку та туризму для неповносправних осіб: навч. посібник. Львів: Простір-М, 2009. 112 с. <https://www.scribd.com/document/81213>.
- Нужний О.В., Горбацьо І.І. Теорія та практика туристичних походів: навч. посібник. Львів: Видавництво «Бона», 2014. 144 с
- 14. Горбацьо І.І., Нужний О.В. Контрольні тексти екскурсій містами розташованими на українсько польському прикордонні: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської Політехніки, 2015. 128 с. URL: <https://www.scribd9-%D0%BF%D0%BE>
- 15. Горбацьо І.І. Науково-методичні засади організації туристичних екскурсій для неповносправних людей. XII Міжнародна науково-практична конференція «Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку», присвячена пам'яті академіка Дмитра Тхожевського. Київ, 2023. С. 33-37. URL: <https://kmtokkg.ipf.npu.edu.ua/konferentsii-seminary-forumy-spilni-proekty/114-tezy-dopovidei-khii-mizhnarodnoi-naukovo-praktychnoi-konferentsii-pamiati-akademika-dmytra-oleksandrovycha-tkhorzhevskoho-trudove-navchannia-i-tekhnologii-suchasni-realii-ta-perspektyvy-rozvytku>

- 16. Горбацьо І. Підготовка фахівців туристичного супроводу для обслуговування геотуристичних маршрутів в Україні. Геотуризм: практика і досвід. Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (26-28 квітня 2018, Львів). Львів: Каменяр, 2018. 256 с. с.23-26 URL: <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/Andreychuk-2018.pdf>
- 17. Горбацьо І.І. Туризм на транскордонних територіях. Діяльність громадських організацій як засіб спільної промоції транскордонного регіону. Досвід роботи спільних україно-польських ТПЦ. Проблеми розвитку гірського туризму на транскордонних територіях Україна-Польща та шляхи їх вирішення. Матеріали міжнар. наук. конф. Львів: ЛАПТ, 2008. С. 72-76.
- 18. Horbatsio I., Yakymovych T. The use of local experience excursions in the formation of environmental awareness of future teachers. Proceedings of the International Workshop "Characteristics of Green Technological Transformation in Accordance with EGD Vision" (May 6-7, 2024, Uzhhorod, Ukraine). Uzhhorod: Uzhhorod National University, 2024. P. 54 56. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/68857>
- 19. Горбацьо І.І., Мацелюх А.В., Волошинський О.О. Львів доступний для всіх: туристичний путівник по Львову для людей з особливими потребами. Львів: Дизайн-студія «Папуга», 2009. 132 ст. URL: <https://www.scribd.com/document/812360>
- 20. Горбацьо Л.В., Горбацьо І.І., Лабик М.І., Бойко М.Б. та ін. Бойківська кухня. Відтворення та збереження кулінарних традицій для промоції туристичного потенціалу гірських транскордонних регіонів. Львів: Вище неба, 2020. 144 с. URL: <https://spadok.org.ua/books/bojkivska-kuhnya.pdf>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000047

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Якимович Тетяна Дмитрівна

2. Tetiana D. Yakymovych

Кваліфікація: к.пед.н., с.н.с., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=wIXjaVsAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баглай Оксана Ігорівна
2. Oksana I. Bahlay

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1040-8483

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=dFiTTy0AAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Близнюк Микола Миколайович
2. Mykola M. Blyzniuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8339-4118

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербак Людмила Валеріївна
2. Liudmyla Shcherbak

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3617-6369

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=L491Hu8AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сліпчишин Лідія Василівна

2. Lidia V. Slipchyshyn

Кваліфікація: д.пед.н., старший науковий співробітник, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9159-9458

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=D-whmZYAAAAJ>;

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57224617694>;

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/3714547>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Корець Микола Савич

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Корець Микола Савич

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна